בס"ד כח' תשרי ה'תשפ"ז שנה 32 | גיליון מספר 1 | יוצא לאור ע"י הרב שמעון בוחניק - רב קהילה בחשמונאים

קול ששון - לדעת - אור לרחל

גיליון תורני שבועי לשבת קודש - שבת בראשית – בסימנא טבא

כניסת השבת: 17:57 | **יציאת השבת** 18:55 (שעון קיץ) **הגיליון ע"ש ולע"נ ששון ורחל בוחניק ז"ל**

פרשת שבוע - מסרים לאיכות חיים

הטוב האבוד - ישמח ה' במעשיו

בריאת העולם, הייתה מלווה בשמחה אמיתית של הבורא. שמחת הקב"ה על עולמו אשר יצר. בספר תהלים אנו מוצאים ביטוי לשמחה העילאית ששררה באותם ימים: "**יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו**". (תהלים קד' לא') (עיין במדרש תנחומא פרשת שמיני ב'). כל יום מימי הבריאה נחתם בביטוי: "**וירא אלוקים כי טוב**".

השיא היה ביום השישי, ערב השלמת הבריאה, שבו נאמר בתורה: "**וירא אלוקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד**". (פרק א' לא') ניתן לחוש, שבריאת היקום הייתה ה"**טוב**" בהתגלמותו, ובריאת האדם הייתה שיא השיאים של גילוי הטוב האלוקי - לכן ממש בלתי נתפס, איך אחרי עשרה דורות בלבד, הכל השתנתה כפי שהתורה מעידה בפרק ו' ה'.

"**וירא ה' כי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר מחשבת לבו רק רע כל היום**: **וינחם ה' כי עשה את האדם בארץ ויתעצב אל לבו**" - השמחה נהפכה לעצב, ו"**הטוב מאוד**" התהפך ל"**רק רע**". מה גרם לכך שמהטוב הגמור יצמח רע?

את התשובה לשאלה העמוקה הזו, מספק שלמה המלך בספר קהלת פרק ב' כא' – בעניין הנותן והמקבל: "**כי יש אדם שעמלו בחכמה ובדעת ובכישרון ולאדם שלא עמל בו יתננו חלקו גם זה הבל ורעה רבה**"

כאן, מגדיר שלמה המלך את שורש הרע, ומנין הוא צומח. השקפתו היא שאדם המקבל הכל מן המוכן ללא השקעה וללא עמל, מפתח תחושת אנוכיות - כלומר, שהוא במרכז והכל סביבו ולמענו. על פי ההגדרה הזו של שורש הרע, נוכל להגדיר את שורש הטוב. הנקודה שממנה צומח הטוב הוא חסד ונתינה לזולת, רגישות ומוכנות לסייע לחלש ולנזקק, ומוכנות לתרום לדורות הבאים.

כאן למרבה הפלא, מתחוללת לנגד עינינו תופעה בלתי צפויה ובלתי נעימה. דווקא אבא ואמא טובים ומסורים לילדיהם, אשר דואגים לכל מחסורם בעמל וביגיעה רבה, הם היוצרים במו ידיהם הטובות, את שורש הרע - הם המרגילים אותם לקבל הכול מן המוכן ללא כל מאמץ, ובכך לחשוב אך ורק על עצמם.

נתבונן שוב בפסוק הנ"ל: "**כי יש אדם שעמלו בחכמה ובדעת ובכשרון ולאדם שלא עמל בו יתננו חלקו גם זה הבל ורעה רבה**" - חז"ל במדרש קהלת רבה פרק ב' כא', התבוננו בפסוק הזה וראו בו את התשובה לשאלה: איך מתוך עולם שנברא בטוב אין סופי, צמח רוע בבני אדם?

הפסוק הזה אמנם מתייחס לאדם, אך ממנו שאבו חז"ל רעיון עמוק וכוללני

חז"ל מקרינים את המתואר בפסוק הנ"ל, לעבר הקב"ה, אשר ברא את העולם בחכמה מופלאה ובכישרון ייחודי, ואת כל טובו הגדול העניק לאדם שלא עמל ולא יגע בו.

מה היה בסופו? "**וירא ה' כי רבה רעת האדם בארץ**". (פרק ו' ה') והשאלה - האם זו גזירה משמים שהטוב יצמיח רע?

האם משום כך עלינו להימנע מעשיית טוב, כדי שלא נצמיח את הרע חלילה? האם יש מתכון לעשיית טוב שיצמיח טוב? תשובה לשאלה זו, נשאב מסיפור מופלא המובא במדרש ויקרא רבה כה'.

"**מעשה באדריאנוס קיסר רומי שהיה עובר עם גייסותיו למלחמה. בדרך מצא זקן אחד שהיה נוטע תאנים. אמר לו אדריאנוס: בן כמה שנים אתה? אמר לו: בן מאה שנה.**

אמר לו: זקן בן מאה שנה עומד וטורח ונוטע נטיעות? וכי סבור אתה לאכול מהם? אמר לו: אדוני המלך, הריני נוטע. אם אזכה, אוכל מפירות נטיעות? ואם לאו, כשם שיגעו אבותיי לי, כך אני יגע לבניי.

לאחר שלוש שנים חזר אדריאנוס מן המלחמה. מצא את אותו זקן באותו מקום. מה עשה אותו זקן? נטל סלסלה ומלא אותה ביכורי תאנים יפות והגיש לאדריאנוס.

אמר לו: **אדוני המלך, אני הוא אותו הזקן שמצאת אותי בהליכתך עומד ונוטע. והנה זיכני הקב"ה לאכול מפירות נטיעותי ואלו שבתוך הסלסלה - מהם.**

מיד אמר אדריאנוס לעבדיו: טלו ממנו את הסלסלה ומלאו אותה במטבעות זהב".

דברי הזקן משמעותיים מאוד, ומתומצתים בשמונה מילים. "**כשם שיגעו אבותיי לי כך אני יגע לבניי**" - כלומר, יחד עם הענקת הטוב והחסד - יש להוסיף הדרכה, בקשה ודרישה, שהמקבל ינהג כנותן וגם הוא ייטיב לאחרים. בכך נגאל את הטוב מתוצאותיו השליליות, והוא יצמיח טוב כמוהו. אבא, הדואג לבנו ומעניק לו כל טוב, ידאג גם לחנך אותו שימשיך ויעניק לדור שאחריו, וכך כל שלשלת הדורות.

זה היה תיקונו של נח - נח, קיבל את חייו במתנה מאת ה' ובתמורה הוא נתבקש להעניק חיים לכל יצור חי בעולם. זה היה עיקר תפקידו של נח וזה מה שעשה יום ולילה במשך שנה תמימה בתוך התיבה שעל פני המים. כך תיקן נח את שורש הרע בדורות שלפניו, שבגללם נשטף העולם כולו במים - כשם שנתנו לך, כך תן לאחרים.

בין האדם לחברו

אסור לאדם לצער את חבירו בכל דרך, ומי שמצערו בדברים, כגון שמזכיר לבעל תשובה את עברו - עובר על איסור לאו מהתורה, שנאמר: "**ולא תונו איש את עמיתו ויראת מאלוקיך**" (ויקרא כ"ה, י"ז) - דרשו חז"ל שהכוונה לאונאת דברים, שהרי לאו של אונאת ממון כבר נאמר קודם לכן "**וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו**".

גם כאשר אדם רוצה להוכיח את חבירו על טעות שעשה צריך להיזהר לא להעליבו, אם העליבו והלבין פניו עובר גם בלאו מהתורה שנאמר: "**הוכיח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא**" (ויקרא פרק יט' טז'). אם ציער יתום או אלמנה עובר גם בלאו של: "**כל יתום ואלמנה לא תענון**" (שמות פרק כב' כא'), והמצער גר עובר גם בלאו של "**וגר לא תונה**" (שם פסוק כ')

לדעת לילדי ישראל

שאלות לכיתות א' עד ה'

1. על מי מסופר בפרשה שחי הרבה יותר שנים מכולם?

א. על מהללאל. ב. על אנוש. ג. על מתושלח. ד. על שת.

2. "וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ..." (פרק ב') לפי פירוש רשי למה העלה ה' אד?

א. להשקות את גן עדן. ב. לחמם את העולם בחורף הקר.

ג. לרכך את האדמה לצורך בריאת האדם. ד. להשקות את כל העולם.

שאלות לכיתות ו' עד ז'

3. לפי האבן עזרא איזו ברכה מיוחדת מברך הקב"ה את השבת? (פרק ב')

א. תוספת כוח לנשמה ולשכל. ב. היכולת להעניק מנוחה לבריותיו.

ג. הכוח להשפיע על הפרנסה. ד. ברכו בכוח מיוחד של אורה.

2. לפי בעל הטורים - בזכות מי ברא הקב"ה את השמים ואת הארץ? (ב')

א. בזכות הצדיקים שיהיו בכל דוד ודור. ב. בזכות אברהם אבינו.

הודעות ופרסומים תורניים

מדרשת "הדרך אלייך" בחשמונאים ע"ש: אודליה פונקלר (תורג'מן) ז"ל - נקודת אור בחשמונאים פעילה בימים: ראשון, ורביעי בערב, וביום רביעי בבוקר – לפרטים יהודית חדד 054-5555315.

בית מדרש "ברכת אברהם" – "תפארת זקנים לוי יצחק" לבעלי בתים וגמלאים מרחיב ומגוון את פעילותו – פועל בימי ראשון עד חמישי בין השעות 8:15 עד 13:00 – לפרטים - שמעון בוחניק – 050-2339941

עמותת "דעת צדקות" נותנת שירות חינמי ללימוד תורה משמעותי על ידי כעשרים ושישה אברכי כולל "ברכת אברהם" לימי אזכרה של קרוב משפחה ולהבדיל להודיה לה' יתברך על הטוב והחסד – נא לפנות לרב שמעון בוחניק – 050-2339941

בקרוב ייפתח מחזור ב' לתוכנית (קורס) "סומכים" להסמכת רבנים ומנהיגי קהילה – לפרטים לפנות לרב שמעון בוחניק – 050-2339941

ברכות חמות

ברכות מכל הלב

ברכות מעומק הלב וברכת מזל טוב לליאת וארז מלמד הי"ו לרגל אירוסי בתם שיר הי"ו עם בחיר עידן שטיינברג הי"ו

יהי רצון מלפני שוכן מרומים שיזכו לחופתם בקרוב ויזכו להקים בית נאמן וכשר בישראל המושתת על יסוד איתנים של אהבה ויראת שמים לתפארת עם ישראל, וימצאו חן ושכל טוב בעיני אלוקים ואדם.

ברכות מכל הלב

ברכות מעומק הלב וברכת מזל טוב לזוג הצעיר - מתן נריה ושרה טליה חיימוב הי"ו לרגל נישואים להם ולמשפחותיהם משפחת חיימוב הי"ו ומשפחת צרויה הי"ו - יהי רצון מלפני אבינו שבשמים, שתיזכו להקים בית לתפארת, מלא אהבה ושמחה, נאמן וכשר, המיוסד על יסודות איתנים של אהבת תורה ויראת שמים לתפארת עם ישראל.

הקדשה לעילוי נשמת

נר ה' נשמת אדם, גיליון זה מוקדש לעילוי נשמת:

יעיש חנניה בן לאה עמור ע"ה

ר' גדעון נתן בן ר' יעקב לסינגר ז"ל

רחמים (רמי) חיים בן שרה אליצור ע"ה

עמרם בן מרים קרסנטי ז"ל

עזרא בן טוביה ברטוב ז"ל

אהרון בן אסתר גודלי ז"ל

נר ה' נשמת אדם, גיליון זה מוקדש לעילוי נשמת:

הרב אברהם בן הרב מאיר זצ"ל

מרים בת שרה אילוז ע"ה

מרים בת סוליקה עמרני ע"ה

רות מדלן בת ג'ורג'יה שביט ע"ה

זילפה בת יפה פוזיילוב ז"ל